

«БЕКІТЕМІН»

Қазақстан Республикасы
Ғылым және жоғары білім министрлігі
«Ұлттық тестілеу орталығы» ШЖҚ
РМК директоры

Б. Абдрасилов
« 11 » 11 2024 ж.

Қазақстан тарихы бойынша мигранттарға
(тұрақты тұруға келген шетелдіктер мен азаматтығы жоқ тұлғаларға)
арналған тест спецификациясы
(2024 жылдан бастап қолдану үшін)
8 қарашадағы толықтырулардан кейін

Тестті әзірлеу мақсаты: тұрақты тұруға келген шетелдіктер мен азаматтығы жоқ тұлғалардың Қазақстан тарихын меңгеру дәрежесін анықтау.

№	Бөлім	№	Тақырып	Тапсырма мазмұнының сипаттамасы
01	Ежелгі Қазақстан	01	Көшпелілер өркениетінің қалыптасуы. Ежелгі мемлекеттер. Ежелгі мәдениет	Қазақстандағы көшпелілер мәдениеті. Ұлы Жібек жолының тарихи маңызы. Есік, Берел қорымдары. «Алтын адам».
02	Ерте және дамыған ортағасырлардағы Қазақстан	02	Қазақстандағы ортағасырлардағы мәдениет	Көне түркі жазуы. Түркі әлемінің көрнекті ойшылдары. Әл-Фараби, Жүсіп Баласағұн, Махмұд Қашқари. Түркістан, Тараз, Сығанақ қалалары.
03	XIII-XVII ғасырлардағы Қазақстан	03	Қазақстан территориясындағы ірі мемлекеттер	Жошы ұлысының құрылуы. Қазақ хандығының құрылуы. Керей мен Жәнібек хандар. Қасым хан, Хакназар хан, Тәуекел хан, Есім хан, Тәуке хан. XIII-XV ғасырлардағы Қазақстанның мәдениеті. Отырар, Сарайшық, Сауран, Сығанақ, Түркістан қалалары.
04	XVIII-XIX ғасырлардағы Қазақстан	04	Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық жағдайы	Қазақ хандығының мемлекеттік-әкімшілік құрылымы. Қазақтардың дәстүрлі шаруашылығы. Аңырақай шайқасы. Отан қорғаушы батырлар. Әбілқайыр хан, қолбасшы. Бөгенбай батыр, Қабанбай батыр. Райымбек батыр. Абылай хан тұсындағы Қазақ хандығы.
		05	«Ұлы Дала» мәдениеті	XVI-XVIII ғасырлардағы мәдениет. Қазақ халқының мәдениеті: материалдық, рухани мәдениет. Әдебиет пен өнер: ақын-жыраулар, халық әншілері

			мен композиторлардың шығармашылығы, музыкалық өнер. Шалкиіз, Үмбетей, Бұқар жыраулары. Қазақтардың қолданбалы өнері. Киіз үй.
		06	XIX ғ. Қазақстан. Саяси-әлеуметтік өзгерістер. Ағартушылық мәдениет XIX ғасырдағы Қазақстандағы ағарту ісі мен ғылымның дамуы. Бөкей ордасының ханы Жәңгірдің ағартушылық қызметі. Абай Құнанбайұлы – ұлы ойшыл, ақын. Шоқан Уәлиханов - қазақтың ұлы ғалымы. Ыбырай Алтынсарин - көрнекті ағартушы. Алғашқы мектептер.
05	XX ғ. Қазақстан	07	Әлеуметтік-экономикалық жағдай. Алаш қозғалысы. Қазақ саяси элитасы XX ғасырдың басындағы Қазақстан. 1917 жылғы ақпан буржуазиялық-демократиялық төңкерісі және оның Қазақстанға әсері Алаш қозғалысы және қазақ ұлттық идеясы. Әлихан Бөкейхан, Ахмет Байтұрсынұлы, Міржақып Дулатұлының саяси және қоғамдық қызметі. Ұлттық баспасөздің дамуы: «Айқап» журналы, «Қазақ» газеті. XX ғасырдың басындағы қазақ зиялыларының алғашқы оқу құралдары, оқулықтары ғылыми еңбектері. Ж. Аймауытұлы, С. Торайғырұлы, М. Жұмабаев шығармашылығы. Қазақстандағы Кеңес үкіметінің орнығуы. Қазақстан территориясының межеленуі. Қазақ Автономиялы Кеңестік Социалистік Республикасының құрылуы. Тұрар Рысқұлов, Сәкен Сейфуллин, Сейітқали Меңдешев. Қазақстан Ұлы Отан соғысы жылдарында. Бауыржан Момышұлы, Әлия Молдағұлова, Мәншүк Мәметова, Мәлік Ғабдуллин, Рақымжан Қошқарбаев.
		08	Қазақстандағы ғылым, білім, мәдениеттің дамуы. Жоғары оқу орындарының ашылуы. КСРО Ғылым Академиясының Қазақ филиалы. Қ.Сәтбаевтың Қазақстан ғылымын дамытудағы рөлі. Қазақстандық ғалымдар мен

				олардың ғылыми жетістіктері. Кеңестік Қазақстанның әдебиеті мен мәдениетінің дамуы. Мұхтар Әуезов, Ғабит Мүсірепов, Ілияс Есенберлин, Әбдіжәміл Нұрпейісов, Мұқағали Мақатаев, Шәкен Айманов, Күләш Байсейітова, Ермек Серкебаев, Шәмші Қалдаяқов. «Қыз Жібек», «Менің атым - Қожа», «Тақиялы періште» фильмдері.
		09	Социалистік реформалар және тоқырау кезеңі	Соғыстан кейінгі жылдардағы әлеуметтік-экономикалық өзгерістер. Кен орындарының ашылуы және жаңа қалалардың салынуы. Қарағанды, Ақтау, Рудный, Теміртау, Лисаковск, Жаңаөзен. Тың игеру, оның экономикалық, экологиялық және демографиялық салдарлары. Қазақстан территориясында космостың игерілуі, «Байқоңыр» ғарыш айлағы. Қазақстанда ірі туристік аймақтардың ашылуы. Түркістан, Бурабай, Алтай, Баянауыл, Қарқаралы. «Медеу», «Шымбұлақ» спорттық кешендері. Қазақ Кеңестік Социалистік Республикасы басшыларының қызметі (Д. Қонаев, Ж. Тәшенов) Қазақстан Қайта құру кезеңінде (1986-1991 жылдар). Қазақстандағы 1986 жылғы желтоқсан көтерілісі. Наурыз мейрамының жандануы. 1989 жылы Тілдер туралы заңның қабылдануы.
06	Қазақстан Республикасы (1991-2024 жж.)	10	Қазақстан Республикасының дамуы	КСРО-ның ыдырауы. Семей ядролық полигонының жабылуы. «Мемлекеттік тәуелсіздік туралы» Конституциялық заңның қабылдануының тарихи маңызы. Тәуелсіз Қазақстанның қоғамдық-саяси институттарының қалыптасуы. Қазақстанның әкімшілік бөлінісі. Қазақстанның географиясы. Қазақстан Республикасы мемлекеттік шекарасының бекітілуі.

			Қазақстанның әлемдік қауымдастыққа кірігуі: Біріккен Ұлттар Ұйымына, ЮНЕСКО-ға басқа да халықаралық ұйымдарға мүше болуы. 1995 жылғы Конституцияның қабылдануы. Қазақстан Республикасының халықаралық сахнадағы беделінің өсуі. Қазақстанның аймақтық және халықаралық ұйымдармен қарым-қатынасы. Қазақстанның ЕҚЫҰ және ИЫҰ-на төрағалық етуі. Әлемдік экономикалық байланыстар жүйесіндегі Қазақстан. Мемлекеттің экономикалық және әлеуметтік жағдайы. Қазақстандағы ірі шетелдік компаниялар. Астана – Қазақстан Республикасының жаңа астанасы. Тәуелсіз Қазақстанның мәдениеті мен өнерінің дамуы.
--	--	--	--

Тест тапсырмаларының формалары:

Жабық формадағы бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тест тапсырмалары.

Тест тапсырмаларының саны:

Нұсқадағы тест тапсырмаларының саны – 25.

Тест тапсырмаларын орындау уақыты: Тестті жалпы орындау уақыты – 40 минут.

Жеке тест тапсырмаларының және барлық тесттің орындалуын бағалау:

Дұрыс орындаған бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тест тапсырмасы үшін – 1 балл, дұрыс орындалмаса – 0 балл. Барлық тест бойынша жиналатын максималды балл – 25.